

MOČ PODATKOV PRI OBVLADOVANJU SLADKORNE BOLEZNI¹

**Neposredni zdravstveni izdatki za sladkorno bolezen v Sloveniji:
trendi in napovedi, ki temeljijo na podatkih za populacijo**
(Petra Došenović Bonča, Dalibor Gavrić, Karmen Janša, Jože Sambt).

Raziskovalci in avtorji članka z zgornjim naslovom so iz baze podatkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije izbrali in izračunali neposredne izdatke za zdravstvo, povezane s sladkorno boleznijo v obdobju od 2019 do 2022.

Sladkorna bolezen je kronična nenalezljiva presnovna bolezen, za katero je značilna povišana raven sladkorja v krvi. Zdravljenje poteka nefarmakološko (ukrepi zdravega življenjskega sloga) in farmakološko (z zdravili in medicinskimi pripomočki).

Sladkorna bolezen povzroča različne zaplete, na srcu, ožilju, očeh, ledvicah, nogah in živcih. Nekateri zapleti so akutni (zahtevajo takojšnjo zdravstveno obravnavo in hospitalizacijo), nekateri pa kronični (zahtevajo dodatno zdravstveno obravnavo in zdravljenje zaradi sladkorne bolezni prizadetih organov).

174,1 MILIJONA EVROV

so znašali neposredni povprečni letni izdatki ZZZS za storitve, povezane s sladkorno boleznijo, v opazovanem obdobju od avgusta 2019 do avgusta 2022.

53 %
neposrednih izdatkov za sladkorno bolezen je bilo **povezanih z zapleti sladkorne bolezni**.

33 %
celotnih izdatkov so znašali izdatki **za hospitalizacije zaradi zapletov**.

12,5 %
je **povprečna letna stopnja rasti neposrednih izdatkov** za sladkorno bolezen in njene zaplete.

24 %
celotnih izdatkov so znašali izdatki **za zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni**.

Stroški zapletov sladkorne bolezni

520 EVROV

na bolnika na leto stane zdravljenje sladkorne bolezni **brez zapletov**;
izdatek na bolnika pa je pri zdravljenju sladkorne bolezni z zapleti nekajkrat večji.

Izdatki po skupinah bolezni in zapletov

(na bolnika; letno povprečje 2019–2022)

Srčno-žilni
zapleti pri
sladk. bolnikih:
2.666
evrov
na bolnika

Zapleti sladk.
bolezni na
ledvicah:
4.385
evrov
na bolnika

Zapleti sladk.
bolezni na
nogah:
3.814
evrov
na bolnika

Zapleti sladk.
bolezni
na očeh:
277
evrov
na bolnika

Možgansko-žilni
zapleti pri
sladk. bolnikih:
2.612
evrov
na bolnika

Akutni zapleti
sladkorne
bolezni:
1.450
evrov
na bolnika

15 %

oseb s sladkorno boleznijo
obvladuje sladkorno bolezen
samo z nefarmakološkimi ukrepi
in zdravim življenjskim slogom.²

1.108 EVROV

**znaša neposredni povprečni
letni izdatek ZZZS za storitve,**
povezane s sladkorno boleznijo
na bolnika.

Napovedi in prihodnost

Rezultati raziskave potrjujejo, da bo ekonomsko breme sladkorne bolezni v Sloveniji naraščalo.

Za **19,2 %** se bodo povečali izdatki za sladkorno bolezen v deležu BDP do leta **2030**; rast se bo nadaljevala do leta **2050**.

Priporočila odločevalcem

Podatki kažejo, da dejavniki tveganja pomembno prispevajo k razvoju in zapletom sladkorne bolezni, zato avtorji članka priporočajo:

- spodbujati vse generacije za zdrav življenjski slog,
- okrepiti preventivne programe na primarni ravni za zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni in drugih dejavnikov tveganja za bolezni srca in ožilja,
- omogočiti dobro opolnomočenost sladkornih bolnikov z usmerjenimi edukacijskimi programi na primarni, sekundarni in terciarni ravni,
- okrepiti presejalne programe za odkrivanje diabetične retinopatije, nefropatije in diabetične noge,
- optimizirati obvladovanje sladkorne bolezni in njenih zapletov.

Podatki sami ne prinašajo rešitev, te lahko udejanjijo le ljudje v odnosih z ljudmi.

Vira:

¹Expert Review of Pharmacoeconomics & Outcomes Research: »Neposredni zdravstveni izdatki za sladkorno bolezen v Sloveniji: zadnji trendi in napovedi, ki temeljijo na podatkih za celotno populacijo«

²Paulin et al. (2014): Ekonomsko breme sladkorne bolezni v Sloveniji 2012. NIJZ